

Acord Territorial del Baix Ebre

pel desenvolupament social, econòmic i l'ocupació digna

Consell Comarcal
del Baix Ebre

Acord Territorial del Baix Ebre pel desenvolupament social, econòmic i l'ocupació digna

Diverses entitats locals de la comarca del Baix Ebre van iniciar l'any 2012 un procés encaminat a impulsar i organitzar conjuntament un procés de desenvolupament social i econòmic del territori, a partir dels principis de la cooperació i la presa de decisions compartides, la planificació conjunta i des del territori de les actuacions a posar en marxa i la professionalització i coordinació dels recursos tècnics disponibles. Aquest Acord té per objectiu donar un pas més en aquest procés cap al disseny i implementació d'unes polítiques públiques que pretenen donar resposta des del Baix Ebre als reptes que afecten a la vida de les persones que hi vivim.

La comarca presenta un conjunt de reptes, que aquests anys s'han pogut constatar de manera objectiva, com són:

1. El despoblament

Malgrat la recuperació econòmica continua marxant població del Baix Ebre. Aquest despoblament generalitzat a la totalitat de municipis de la comarca, implica l'envelliment de la població, així com la pèrdua de talent i competitivitat territorial.

2. Una economia en general vulnerable, basada en monocultius dependents, poc especialitzats i per tant amb manca de diversificació i complementaritat del teixit econòmic

Les dades sobre l'activitat econòmica mostren com es produeixen significatives concentracions en certes activitats econòmiques i en les ocupacions que se'n deriven. Aquest fet acaba significat un cert monocultiu, que hauria de migrar vers una especialització de l'activitat econòmica i de l'ocupació, que faci guanyar en competitivitat territorial i una major capacitat de resistència davant les crisis cícliques que es produeixen.

3. Discriminació de gènere a l'hora de trobar feina

Mentre que l'ocupació es masculinitza i els homes han ocupat la generació dels nous llocs de treball (dos de cada tres han estat ocupats per homes), la desocupació en general es feminitza. Al mateix temps la cronificació de la desocupació de llarga durada també afecta a les dones més que als homes.

4. Descapitalització de talent i de xarxa social

Sembla ser que cada vegada hi ha més residents amb perfils qualificats que marxen fora del territori a treballar. Aquesta tendència està significat una persistent pèrdua de talent i una manca de competitivitat territorial. Pel que es refereix al desenvolupament econòmic i d'ocupació fa que existeixi un cert buit entre l'oferta de llocs de treball qualificats i els perfils que mostren les persones residents.

5. Precarietat laboral

L'ocupació que s'està generant sembla fomentar unes condicions laborals més inestables, atesa la temporalitat i els salaris baixos. Els contractes temporals s'incrementen de forma significativa,

especialment aquells que són inferiors a un mes de durada. Les empreses amb activitats amb més pes al territori -com la indústria manufacturera, el comerç i l'hostaleria- generen aquest model de contractació.

6. L'oportunitat d'incloure a les persones emigrades dins la realitat social i econòmica de la comarca

Atesa la pluralitat de procedències migratòries, així com del significatiu nombre de les persones migrades, aquest acord entén aquest fet com una oportunitat transcendent, que ha d'afectar positivament al conjunt de la comarca.

Caldrà situar a les persones migrades en el marc de la inclusió social i econòmica a través de l'accés a la formació de qualitat, l'accés a l'ocupació digna, així com en espais de convivència mútua. Això permetrà posar en valor la riquesa social, cultural i econòmica compartides. Aquesta manera de fer farà del Baix Ebre una comunitat d'acollida i de convivència, impulsant valors com l'equitat i la cohesió social.

7. Manca d'una tradició consolidada de cooperació entre les diverses administracions públiques i d'aquestes amb el sector privat

Per tal de coordinar i maximitzar l'impacte dels recursos disponibles.

8. Manca d'una estratègia territorial en matèria de desenvolupament local

Dissenyada i desenvolupada des de baix, en base a la cooperació dels principals actors públic-privats del territori i que permeti adequar realment les actuacions a posar en marxa a les necessitats de les persones i del teixit productiu, per tal que es constitueixin realment en un factor d'impacte transformador a partir de la coordinació dels recursos disponibles.

Per tant, problemes com la desocupació i la precarització del mercat laboral, així com la discriminació de gènere en matèria d'ocupació, provoca: un despoblament persistent, la pèrdua de talent i de capital social, així com la manca de competitivitat de les empreses.

Aquest conjunt de situacions indica que el problema és sistèmic i estructural, i que es retro alimenta deixant poc espai per a un canvi de tendència. Al mateix temps, entenem que els problemes identificats no es poden resoldre únicament a través de l'acció municipal, atès que les lògiques socio-econòmiques la sobrepassen i no entenen de delimitacions administratives. Per tant cal canviar no solament allò que fem, sinó com ho fem, com ens organitzem en matèria de governança, com es prenen les decisions i com s'inverteixen els recursos disponibles.

Entenem per tant, que el desenvolupament econòmic i social s'esdevé en un territori i sobrepassa la municipalitat, i per això cal cooperar profundament entre els municipis afectats, per tal de transformar les polítiques públiques municipals en una estratègia comuna del i pel territori, reflexionada, ferma i amb sentit.

A partir de l'any 2012, el projecte "Treball a les 7 Comarques", ha treballat per crear un marc per a la reflexió, el debat i l'aprenentatge conjunt, amb la voluntat de contribuir a la reorganització de les polítiques públiques en matèria de desenvolupament local i d'ocupació, d'acord a un nou model basat en la cooperació entre les entitats locals, així com amb els actors privats compromesos amb el territori i la comunitat educativa.

En aquest context s'han desenvolupat **diferents accions de cooperació** entre el sector públic i el sector privat, encaminades a teixir complicitats al voltant del desenvolupament social i econòmic, posant al centre l'ocupació decent per caminar vers la cohesió i la inclusió social.

Exemples d'aquestes accions conjuntes, han estat la creació d'un dispositiu d'acompanyament a la inserció sociolaboral, que treballa de forma descentralitzada arreu del territori, així com la realització de nombroses accions de suport directe a les empreses per a la seva professionalització i la millora de l'activitat econòmica, així com l'acompanyament i suport a noves iniciatives empresarials.

En aquest marc, a partir de l'any 2017 s'ha fet un pas més per avançar en **el procés de cooperació territorial**, impulsant de forma explícita un acord entre el sector públic, el sector privat i la comunitat educativa.

Concretament, en aquests darrers mesos s'ha treballat per crear un espai de confiança mútua i de treball conjunt entre aquests tres actors, per tal d'arribar a un Acord Territorial en matèria d'ocupació i desenvolupament social i econòmic.

Aquest Acord Territorial neix amb la voluntat de possibilitar i avançar en la definició i posterior implementació d'una **estratègia territorial** comuna, al voltant de l'ocupació digna i el desenvolupament de l'activitat socioeconòmica.

El procés descrit es realitza paral·lelament a l'elaboració i posada en marxa de la Llei 13/2015, del 9 de juliol, d'ordenació del sistema d'ocupació del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, que d'acord al seu preàmbul entén que la governança no és només una manera de funcionar que estructura les relacions entre els diferents agents, per mitjà de la qual es prenen les decisions sobre les polítiques públiques d'ocupació des del territori, sinó que principalment persegueix que les decisions que es prenguin serveixin per a formular polítiques ben orientades en benefici de les persones i de les empreses.

Com a resultat d'aquest procés realitzat aquests darrers anys entre el sector públic, el sector privat i la comunitat educativa entenem que:

Un dels trets diferencials de la cooperació territorial és que ha de respondre a un model democràtic de baix a dalt, que combina la representació i la participació ciutadana. Aquest procés facilita que els actors participants siguin capaços de reconèixer-se mútuament a l'hora de prendre decisions sobre les polítiques públiques a desenvolupar.

Entenem que cooperar vol dir crear un espai de governança participativa entre els diferents municipis del territori, amb el sector privat i la comunitat educativa, configurant així un nou **espai relacional participat pels principals actors compromesos amb el territori**. En aquest Acord es consigna una manera de prendre decisions des del consens i amb caràcter vinculant entre els actors esmentats.

Aquest espai de governança ha de facilitar la planificació d'una estratègia conjunta, que ha de donar resposta als principals reptes del territori, i amb la voluntat i compromís per poder-la desenvolupar.

Per fer possible l'efectiva implementació d'aquesta estratègia resulta indispensable avançar vers un nou model d'organització dels recursos tècnics disponibles, que eviti el solapament de serveis i projectes, garanteixi la seva descentralització arreu del territori i treballi per a la implementació coordinada de la futura estratègia.

Per tant, entenem que concertar, planificar i fer conjuntament, millorarà necessàriament la consciència ciutadana, augmentarà i millorarà la identitat col·lectiva, millorarà l'eficàcia i eficiència dels recursos públics, es centrarà en la solució dels problemes reals de les persones d'aquest territori, i en definitiva enfortirà el teixit social i econòmic del Baix Ebre.

Per tot l'exposat, considerant transcendentals les problemàtiques descrites en aquest Acord i les reflexions que s'han realitzat al llarg d'aquest procés, posant al centre l'interès del i pel territori i la seva gent vers el bé comú, ens comprometem a:

- Donar continuïtat a aquest procés transversal de cooperació territorial per impulsar d'una manera més sòlida, estructural i compromesa el desenvolupament socioeconòmic del territori del Baix Ebre.
- Establir un espai de governança territorial, amb caràcter vinculant, participada pel sector públic, el sector privat i la comunitat educativa, que **liderarà conjunta i transversalment** les polítiques públiques d'ocupació i desenvolupament econòmic de la comarca del Baix Ebre.
- Dissenyar una estratègia en matèria d'ocupació i desenvolupament social i econòmic, a curt, mig i llarg termini, de forma participada, des de baix, amb un ampli consens social, i que doni resposta als principals reptes del territori, ateses les problemàtiques prèviament identificades.
- Configurar, coordinar i construir progressivament un nou model d'organització dels recursos tècnics, que treballi exclusivament per a la implementació i desplegament de l'estratègia, ja sigui des de la reorganització dels recursos ja existents, com de les possibles ampliacions que puguin ser necessàries durant els propers anys per tal de poder garantir la prestació dels serveis i projectes que s'estableixin a l'estratègia de forma descentralitzada a la totalitat de municipis.

Relació d'actors signants de l'Acord Territorial

Sector públic

Ajuntament d'Aldover

Ajuntament del Perelló

Ajuntament d'Alfara de Carles

Ajuntament de Roquetes

Ajuntament de l'Aldea

Ajuntament de Tivenys

Ajuntament de l'Ametlla de Mar

Ajuntament de Tortosa

Ajuntament de l'Ampolla

Ajuntament de Xerta

Ajuntament de Benifallet

EMD Bítim

Ajuntament de Camarles

EMD Campredó

Ajuntament de Deltebre

EMD Jesús

Ajuntament de Paüls

Consell Comarcal del Baix Ebre

Oficina de Treball Tortosa - SOC

Sector privat

Alcyber Logístic, SL

Oli Coll de l'Alba

Camping L'Ametlla Village Platja, SL

Port l'Ampolla, S.L. (Hotel Flamingo)

Comes, SA

Royal Iberia, SL

Delta Polet Natura i Sabers

Rull Serveis de Pintura i Retolació, SL

Ecoherbes Botànic, SL

Rull Serveis Turístics, SL (Hotel Rull)

Econia Empresarial, SL

Vèrtex Creatius, SL

Wingreen

Pavistamp

Avantebre SCCL

Sate Serveis Assistencials

Calafat SA

Comunitat educativa

Institut Cristòfol Despuig – Tortosa

Institut Dertosa – Tortosa

Institut de Deltebre – Deltebre

Institut Escola Daniel Mangrané – Jesús

Institut de l'Ebre – Tortosa

Institut Candelera – L'Ametlla de Mar

Altres entitats públiques i privades

**Associació d'Empreses d'Ecoturisme del Delta
de l'Ebre**

**Associació d'Empresaris de les comarques de
l'Ebre (AECE Terres de l'Ebre)**

Associació d'usuaris SomInternet

**Consorci per al Desenvolupament del Baix
Ebre i Montsià**

UGT

IDFO

USOC

Fundació Gentis